

Mötesanteckningar samråd nationella minoriteter

dnr 2020-00985

Mötesdatum: 2020-01-30
Tid: Klockan 13.00 – 16.00
Plats: Stationshuset Konferens, Bergslagsgatan 2, Göteborg

Deltagande organisationer

Sverigefinska samarbetskommittén i Göteborg (GRSY), Sverigefinska ungdomsförbundet, Sameföreningen i Göteborg, Trajosko Drom, Samarbetsorganet i Borås samt Judiska föreningen Borås.

Övriga deltagare

Malin Sjunneborn (ordf.) och Andreas Hernbo beredning mänskliga rättigheter, Marjan Garmroudi och Ronnie Brodin kulturnämnden, Jesper Svensson (sekr.), avdelning social hållbarhet, Ann Hansson Länsstyrelsen Västra Götalands län.

Meddelat förhinder

SFRF distrikt Västra Götaland, Kulturgruppen resandefolket, Judiska församlingen Göteborg Eira Högfors koncernavdelning kultur samt Eva Espling beredning mänskliga rättigheter.

Dagordning	Ärende
1	Minnesstund – Incheckning Ordföranden för samrådet, Malin Sjunneborn, hälsade alla välkomna till samråd nationella minoriteter. Med anledning av Richard Magito Bruns bortgång den 14:e januari hölls en tyst minut och var och en gavs möjlighet till eftertanke och reflektion. Alla var överens om att Richards stora kunskap, engagemang och humor kommer saknas i samrådet och att han lämnar ett stort tomrum efter sig.
2	Godkännande av dagordning, inklusive anmälan av övriga frågor Mötets dagordning godkändes med följande tillägg: (1) Skolinspektionens tillsyn av modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken. (2) Broschyrer/kallelser på finska inom Västra Götalandsregionen.

3	<p>Förgående mötesanteckningar 2019-12-03</p> <p>Samrådet den 3:e december dominerades av diskussionen om nya reviderade mål till VGR:s handlingsplan för mänskliga rättigheter. En viktig iakttagelse från samrådet var att målen och särlagstiftningen inte upplevdes som kompatibla. AGENDA 2030 upplevs inte ta hänsyn till de specifika förutsättningar som gäller urfolk och nationella minoriteter, särlagstiftningen hamnar alltid vid sidan om. AGENDA 2030 borde tolkas och beaktas genom ett par "särslagstiftningsglasögon". Vidare måste en också problematisera begreppet "alla", vilka är "alla" och under vilka villkor gäller det "alla"? I och med att merparten av samrådet användes till att ge input till arbetet med att revidera målen för handlingsplanen gjordes inga mötesanteckningar.</p>
4	<p>Information från Länsstyrelsen i Västra Götalands län - Ann Hansson</p> <p>Information om länsstyrelsens roll och de uppdrag som relaterar till mänskliga rättigheter och nationella minoriteter. Länsstyrelserna får sina uppdrag av regeringen via årliga regleringsbrev. Mål 14 handlar om Sveriges rättsliga åtaganden gällande mänskliga rättigheter och icke-diskriminering. Länsstyrelserna får också olika samordnande och sektorsövergripande uppdrag. Bland annat om den praktiska tillämpningen av barns rättigheter i kommuner och regioner (inklusive artikel 30 i barnkonventionen).</p> <p>Länsstyrelserna ska redovisa hur lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk har tillämpats inom myndigheternas ansvarsområde utifrån målet för minoritetspolitiken. Länsstyrelsen i Stockholms län ska i samråd med Sametinget verka för att minoritetspolitikens fastställda mål uppnås och fortsatt redovisa utvecklingen inom det minoritetspolitiska målets tre delområden. Redovisningen ska bland annat omfatta hur myndigheten har följt och utvärderat tillämpningen av lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk, vilka stödjande, samordnande och kunskapshöjande insatser som har genomförts samt behovet av ytterligare åtgärder.</p> <p>I oktober 2019 genomfördes ett seminarium om minoritetslagstiftningen i Länsstyrelsens hörsal medverkade gjorde Lennart Rhodin, Kaisa Syrjänen Schaal och en panel bestående av bl.a. Richard, Susanne, Ella och Anders från samrådet. I samband med seminariet genomfördes även en hearing kopplat till det sverigefinska förvaltningsområdet och Utredningen om samordning, utveckling och uppföljning för en stärkt minoritetspolitik. 20-05-13 anordnar Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget en seminariedag i Stockholm.</p>
5	<p>Information från beredning mänskliga rättigheters sammanträde 2019-12-10 - Malin Sjunneborn och Andreas Hernbo</p> <p>På mötet i december behandlades ett tjänsteutlåtande med förslag om fördelning av verksamhetsbidrag 2020–2022. Handläggningen har skett på avdelning social hållbarhet och innebar bland annat att kompletteringar och sakkunskap hämtades in. Ansökningarna bedöms sedan med utgångspunkt från riktlinjerna för verksamhetsbidrag. Beredning mänskliga rättigheter rekommenderade regionstyrelsen att fatta beslut enligt tjänsteutlåtandet. Ambitionen från beredningen var att föreningarna skulle få besked innan årsskiftet och att stödet skulle betalas ut senast i månadsskiftet januari/februari. Beredningen fick även information om statsbidragets användning 2019. Bidraget användes till att utveckla en "rättighetskasse" i Sverigefinska ungdomsförbundets regi. Kassen ska informera och inspirera</p>

	<p>nyblivna föräldrar till att lära barnen finska. Företrädare för GRSY lyfte behovet av mötesplatser för äldre men även mötesplatser över generationsgränser. Det sverigefinska rådet i Göteborg har lyft fram behovet av en gemensam arena, ett sverigefinskt kultur- och informationscenter. En mötesplats där människor möts över generationsgränser. En arena som skapar möjligheter till kunskapsöverföring av språk, historia och kultur. En lokal för sverigefinska föreningar och medborgarservice på finska. Centret skulle kunna vara en naturlig mötesplats för unga och gamla oberoende hur mycket finska man kan. Behovet av kunskapsöverföring över generationsgränser finns även hos övriga nationella minoriteter. Mycket kunskap och visdom försvinner med äldre generationer speciellt i kulturer med en stark muntlig tradition.</p>
6	<p>Information från kulturnämnden - Marjan Garmroudi och Ronnie Brolin kulturnämnden</p> <p>Marjan och Ronnie gav en övergripande generell information om kulturnämnden i VGR. Nämnden är en beställarnämnd som ger uppdrag och medel till olika utförare. Nämndens budget uppgår till cirka 1,5 miljarder kronor varav 300 miljoner kommer från staten via kultursamverkansmodellen. En stor del av budgeten går till Film i Väst, Operan och Göteborgs filharmonikerna. Det finns också olika sökbara ekonomiska stöd. För närvarande pågår en översyn av kriterierna för stöd med utgångspunkt från VGR:s policy för ekonomiskt stöd till det civila samhället. I Kulturstrategi Västra Götaland - och en regional kulturplan 2020-2023 anges fem vägledande perspektiv; demokratisk öppenhet, konstnärlig kvalitet, social relevans, ekonomisk potential sam regional profilering. I strategin anges också fem strategiska områden: vidga deltagandet, gynna nyskapande, utveckla kapaciteter, nyttja tekniken samt öka internationaliseringen. Eftersom representanterna från kulturnämnden är nya Samråd nationella minoriteter kommer de växa in i samrådet succesivt.</p>
7	<p>Spelregler 2019–2022 - Jesper Svensson</p> <p>Samrådet beslutade att ändra titeln till Mötesregler - Samråd nationella minoriteter. Punkt två kompletteras med Länsstyrelsens i Västra Götalands län. I och med att rubriken ändrades görs också några redaktionella ändringar. I förslaget till Spelregler/Mötesregler finns ingen skrivning gällande arvodering och ersättning. Samrådet beslutade att lägga till en skrivning i ingressen om att arvodering/ersättning möjliggör deltagande i samrådet.</p>
8	<p>Färdplan 2019–2022 - Jesper Svensson</p> <p>Förslaget till Färdplan samråd nationella minoriteter 2020-2022 godkändes.</p>
9	<p>På gång och utmaningar för organisationerna 2020</p> <p>Sverigefinska ungdomsförbundet arbetar vidare med "rättighetskassen", språkrevitalisering, projekt och instagram kurser på finska. Samarbetsorganet i Borås är med i planeringen av en "minoritetskväll" i Borås den 18:e maj. Svårt att hitta finskspråkiga lärare till förskola/lågstadiet och finsktalande vikarier till äldreomsorgen. Borås stad har fått i 26 ansökningar från Finland om sommararbete i Borås.</p> <p>Sverigefinska samarbetskommittén i Göteborg (GRSY) har sitt säte på Finska Aftonstjärnan Iltatähti. Föreningen har många sociala aktiviteter bland annat föreläsningar om hälsa- och välmående, karaoke, läscirklar, bingo och</p>

	<p>matlagning. Aktiviteterna ger ett tillfälle att prata finska. Skulle behövas mer resurser för att arrangera olika hälsoprojekt och att främja rörelse och motion bland äldre, många av medlemmarna är äldre ensamstående kvinnor. Svårt att få med ungdomar i föreningslivet. GRSY träffas sista söndagen i varje månad.</p> <p>Den 6:e februari är det samefolkens nationaldag. Datumet valdes för att hedra minnet av det första samiska landsmötet som hölls i Trondheim den 6:e februari 1917. Den samiska flaggan antogs 1986 och är designad av konstnären Astrid Båhl. Färgerna och formerna symboliserar andlighet, solen, månen, naturen, vatten och eld. De röda, gröna, gula och blå färgerna är inspirerade av den traditionella samiska dräkten, kolten. Förutom aktiviteter på Stadsbiblioteket den andra februari kommer föreningen arrangera ett firande i föreningslokalen för sina medlemmar den 6:e februari. I övrigt ordnar föreningen med slöjd- och språkträffar. Sameföreningen har även sökt medel från Institutet för språk och folkminnen (ISOF) för att starta en verksamhet för skolbarn. Föreningen delar bilden av att det är svårt att få barn och unga vuxna att arrangera sig i föreningslivet.</p> <p>Verksamheten rullar på som vanligt i Judiska Föreningen i Borås. Mycket fokus på Förintelsens minnesdag den 27 januari. Den 28:e januari arrangerade föreningen ett möte i föreningslokalen där bland annat Borås stad, Luleå kommun, Länsstyrelsen och VGR deltog. Andra aktiviteter handlar om kurser i jiddisch och kulturarrangemang. Föreningen har ett mycket bra samarbete med Kulturförvaltningen i Borås Stad som ställer upp och stöder olika evenemang. Aktiviteterna fyller en viktig social funktion och underlättar kontakter över generationsgränser.</p> <p>Verksamheten löper på som vanligt hos Trajasko Drom, både med att ge hjälp och stöd till medlemmarna vid myndighetskontakter och mer traditionella föreningsaktiviteter. Föreställningen En oförglömlig historia kommer spelas på Folkteatern i Gävle den 29:e februari. Håller även på att planera inför romernas nationaldag den 8:e april på Stadsmuseet (ev. ett rättighetsspel baserat på projektet (gemenskap i olikheter (GIO), modevisning, mat och föreläsningar). Föreningen vill även stärka romska kvinnor som arbetar genom att starta ett nätverk för bland annat erfarenhetsutbyte.</p>
10	<p>Övriga frågor</p> <p>(1) Skolinspektionen har genomfört en tematisk tillsyn av modersmålsundervisningen i de nationella minoritetsspråken i årskurserna 7–9. En av slutsatserna är att huvudmännen brister i informationen till både elever och vårdnadshavare om rätten till nationella minoritetsspråk. Det är centralt att information ges till elever och vårdnadshavare så att elever inte går miste om undervisning. Men betonar också vikten av en sammanhållen undervisningskedja: förskola-grundskola-gymnasium. Utav de uppskattningsvis 90 000 elever som har rätt till modersmålsundervisning på finska är det bra 10 procent som läser finska. Vad finns i Skolinspektionens tillsyn som kan ha bäring på VGR med tanke på fullföljda studier och regionens folkhögskolor etc?</p> <p>(2) Broschyrer/kallelser på finska inom Västra Götalandsregionen? Det finns kallelser och information på många olika språk men inte på</p>

	<p>finska. Detta bör beaktas i skenet av en förstärkt minoritetslag och att VGR ingår i det finskspråkiga förvaltningsområdet.</p> <p>(Tips om en konferens den 27:e februari om olika ekonomiska stöd kopplat till arbetet med social hållbarhet.)</p>
11	<p>Är det några frågor från dagens möte som ska lyftas vidare till beredning mänskliga rättigheter (20-03-25)?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hur kommer VGR ta tillvara resultaten av Skolinspektionens tillsyn med tanke på fullföljda studier och regionens folkhögskolor etc? - Broschyrer/kallelser på finska inom Västra Götalandsregionen?
12	<p>Frågor till nästa samråd (20-04-29)?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Återkoppling på frågorna. - Användning av VGR:s statsbidrag (250 tkr) gällande det sverigefinska förvaltningsområdet 2020? - Tvärsamråd 5:e november?
13	<p>Utcheckning, reflektion över dagens möte</p> <p>Bra samråd, tiden gick fort. Bra att både beredningen för mänskliga rättigheter och kulturnämnden deltar, ger legitimitet och tyngd åt samrådet. Ett bra samråd i Richards anda.</p>

Nästkommande samrådsmöten:
2020-04-28, klockan 13.00-16.00, lokal Tågvärden, Stationshuset Konferens
2020-09-11, klockan 13.00-16.00, lokal Taube, Länsstyrelsen VG-län
2020-11-05, klockan 13.00-16.00, lokal Pendeln, Stationshuset Konferens

[Beredning för mänskliga rättigheter](#)

Samman kallande

Beredningen för mänskliga rättigheter

Västra Götalandsregionen

Kontaktperson

Jesper Svensson

e-post: jesper.svensson@vgregion.se

Telefonnummer: 076-94 92 020